

Паксмен питао Камерона да ли му је Либија најкатастрофалнија спољнополитичка одлука или има још неку.

У емисији током које су се за наклоност бирача борили британски премијер и његов најјачи ривал победио је – водитељ.

Кад би се на власт долазило после ТВ наступа, следећи шеф Даунинг стрита требало би да буде Цереми Паксмен, један од најпознатијих острвских новинара, који је прексиноћ толико притиснуо премијера Дејвида Камерона и опозиционог лидера Еда Милибанда да је први морао да призна да нема појма колико је сиромашних у његовој земљи, а други да се брани од оптужби да је мекушац и слабић.

Емисија Канала 4 и Скај њуза означила је почетак кампање за мајске парламентарне изборе, али гласачима није оставила превише илузија о људима који ће их предводити. Паксмена, новинара познатог по томе што поставља права питања и инсистира на њима, занимало је да ли конзервативни премијер зна колико је јавних кухиња било када је дошао на власт, а колико их је сада. Када је Камерон рекао да не зна, водитељ му открио: „Било их је 66, данас их је 421.” Свестан како ће испасти у очима јавности, Камерон је замуцкивао, знојио се, чак је и пребледео, али се није брецао на новинара који му поставља неугодно питање. Дугогодишња звезда Би-Би-Сија подсетила је премијера да у Британији има 700.000 људи са радним уговорима који гарантују исплаћивање по сату, али не прецизирају број радних часова ни то да ли ће их уопште бити. „Да ли бисте ви могли да живите са таквим уговором?”, запитао је Паксмен, да би први торијевац после опирања и водитељевог инсистирања морао да призна да „не би могао”.

Паксмен је многобројним колегама који се снебивају да политичарима постављају непријатна питања прочитао лекцију из новинарства када је упитао премијера: „Шта

мислите шта вам је највећа спољнополитичка катастрофална одлука?" Војну интервенцију у Либији, где је после свргавања Муамера Гадафија настао хаос, Камерон је бранио отприлике онако како је рат у Ираку пред Паксменом својевремено бранио Тони Блер, који је у том интервјуу, по оцени „Индепендента”, испао „саможиви морон”. Камерон је казао да није хтео да остави Либијце на цедилу након што их је бомбардовао, али да се, ето, испоставило да је у Либији немогуће помирити фракције и „натерати псе рата да положе оружје”.

Неприкосновени интервјуер је подсетио председника владе да није одржао неколико предизборних обећања, на пример, да ће смањити број имиграната и да неће повећавати порез на додатну вредност (ПДВ): „Лично мени сте двапут у кампањи то рекли, а оног тренутка када сте ушли у владу, одмах сте подигли ПДВ.”

Милибанд, вођа лабуриста, морао је да одговара на питања о стручности јер су му се сва економска предвиђања показала као нетачна, али и на примедбе да је мање популаран од своје партије и да чак ни његови страначки саборци не мисле да је способан да буде премијер.

Британија је најстарија модерна демократија и земља високе политичке културе, па је занимљиво приметити да тамо нико није назвао Паксмена непристојним или некултурним зато што није допустио гостима да причају шта им се прохте уместо оног што их он пита. Милибанд је тако морао да одговори да ли је подесан за лидера будући да је општи утисак о њему да је „шмокљан”.

„Довољно сам чврст да будем премијер”, бранио се лабуриста, поткрепљујући снагу свог карактера подсећањем на то да се успротивио чак и Бараку Обами када је овај хтео да нападне режим сиријског председника Башара ел Асада.

Милибанд се препао, па се Паксмен, мало у шали, мало у збиљи, интересовао за његово

здравље: „Да ли си добро, Еде?” Опозиционар се толико збунио да је изговорио нешто што никада не бисте очекивали да чујете од политичара – да га није брига шта о њему мисле грађани или пишу новине.

Анкета после емисије је показала да су симпатије гледалаца 54 према 46 одсто у корист Камерона. Да је Паксмен, који је прошле године напустио јавни сервис, био супериоран у односу на обојицу, оцењује не само либерални „Гардијан” већ и торијевцима наклоњен „Телеграф”. Лист констатује да је водитељ „растурио” премијера, који није знао да објасни каква је то уштеда од 12 милијарди фунти на рачун социјалне помоћи и „шта има заједничко са свим тим богатим људима” (попут лорда Грина, некадашњег челника ХСБЦ банке, која је помагала клијентима да утаје порез).

Ривале до 7. маја очекују још три наступа на различитим телевизијама, али су, макар што се ових избора тиче, Камерон и Милибанд „пребринули” новинара од кога политичари, с разлогом, и даље стрепе.

Јелена Стевановић

(Политика)